

Jo længere tid på græs – jo lavere er dødeligheden i besætningen. Foto: Jens Tønnesen.

Køer på græs giver lavere dødelighed

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Ny undersøgelse bekræfter erfaringerne: Besætninger med køer på græs har den laveste dødelighed.

Af Torben Worsøe

Køer, der får lov at komme på græs, overlever bedre end køer, der altid skal opholde sig i stalden.

Det er vist i tidligere undersøgelser og nu er det igen vist i et ph.d.-projekt lavet af Elke Burow på Århus Universitet.

I en undersøgelse, hvor 391 besætninger med mere end 100 køer er blevet udvalgt med udgangspunkt i kvægdata-basen, er dødeligheden i de enkelte besætninger kombineret med spørgsmål til besætningerne om, hvorvidt dyrene sendes på græs.

Og svaret er klart: I de besætninger, hvor dyrene kommer på græs, er dødeligheden lavere end i besætninger, hvor

køerne ikke kommer på græs

131 af de 391 besætninger i undersøgelsen sendte køerne på græs.

Særlig stor forskel på dødeligheden er der i besætninger, hvor der anvendes malke-robotter.

Her reduceres risikoen for, at en ko dør til 46 procent, hvis den kommer på græs. I systemer med traditionel malkning var dødeligheden reduceret til 75 procent for køer, der kommer på græs.

Mere græsning færre døde

Af undersøgelsen fremgår det klart, at jo længere tid køerne opholdt sig på græsmarken, jo lavere blev dødeligheden.

Men undersøgelsen kan ikke svare på, hvilke faktorer,

der fører til den lavere dødelighed.

Et andet svar, der ikke er givet, er, hvad der er årsagen til at dødeligheden er højere i besætninger med fri adgang til afgræsning end i besætninger, hvor køerne tvinges på græs.

Elke Burow gætter her på, at det kan skyldes, at køer, der har brug for at komme ud, ikke har kræfter eller overskud til at søge ud på græsset, selv om de får muligheden. Bliver de i stalden, får de formentlig ikke tilbudt ekstra foder, som de måske har behov for.

Afstande uden betydning

Et andet overraskende resultat er, at afstanden mellem stald og græsmark og afstanden til vanding ikke har betydning

for dødeligheden.

Heller ikke her svarer undersøgelsen på, hvorfor afstanden, som køerne må gå, er uden betydning for dødeligheden.

Hvad der muligvis kan have haft betydning er, at gennemsnitsstørrelsen på besætninger med køer på græs er lidt mindre end besætninger, hvor køerne ikke kommer på græs.

Samtidig er ydelsen en smule lavere i besætninger, hvor køerne kommer på græs. Det giver dog ikke nødvendigvis lavere dødelighed. Tidligere undersøgelser har nemlig vist, at dødeligheden er lavere i besætninger med høj ydelse end i besætninger med lavere ydelse. Denne iagttagelse er bekræftet med den nye undersøgelse.